

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan kannanotto 1/2023 maa- ja metsätalousministeriölle

Eläinasiavaltuutettu

Eläinsuojeluasiamiehen virka perustettiin ensimmäisen kerran määräaikaisena vuosiksi 2013–2015. Toimikauden lopulla silloinen tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta laati maa- ja metsätalousministeriölle kannanoton, jossa se esitti eläinsuojeluasiamiehen tai tätä vastaavan viranomaistehtävän jatkuvan. Tämä ei kuitenkaan toteutunut.

Eläinsuojeluasiamiehen virka perustettiin uudelleen nykyisen hallituksen hallitusohjelman mukaisesti vuosiksi 2020–2023, virka on määräaikainen 31.12.2023 saakka.

Nykyisessä toimenkuvassaan eläinsuojeluasiamiehen tehtävänä on edistää ja parantaa eläinten hyvinvointia seurannan, aloitteiden, ehdotusten, lausuntojen ja muun vaikuttamisen keinoin yleisellä yhteiskunnallisella tasolla. Tehtävään kuuluu myös tukea ja edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi. Eläinsuojeluasiamies osallistuu tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan, seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan sekä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan työskentelyyn. Eläinsuojeluasiamies osallistuu tarpeen mukaan myös muiden tehtäväänsä liittyvien työryhmien työskentelyyn.

Eläinsuojeluasiamiehen toiminta-alueeseen sisältyvät laaja-alaisesti kaikki eläinryhmät, joiden kanssa ihmiset ovat tekemisissä, kuten tuotantoeläimet, seura- ja harrastuseläimet ja koe-eläimet sekä luonnonvaraiset eläimet silloin, kun ihmisen toiminta kohdistuu niihin.

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta esittää, että nykyisen määräaikaisen eläinsuojeluasiamiehen viran asemesta perustettaisiin pysyvä eläinasiavaltuutetun virka.

Eläinasiavaltuutetun tehtäväkuvassa ja siihen liittyvässä tiedotuksessa on otettava huomioon tasapuolisuus kaikkia sidosryhmiä ja alan toimijoita kohtaan. Eläinasiavaltuutettu on ensisijaisesti eläinten edustajana toimiva, tutkimustietoon nojaava neutraali taho, joka toimii yleisellä tasolla eläinten hyvinvoinnin parantamiseen liittyvän tiedon lisääjänä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa, poliittisessa keskustelussa ja lainsäädännön valmistelussa. Eläinasiavaltuutettu pyrkii herättämään eläinten hyvinvointiin liittyvää keskustelua ja estämään sen polarisoitumista esimerkiksi tuomalla eri sidos- ja intressiryhmiä saman keskustelufoorumin ääreen.

Eläinasiavaltuutetun tulee tehtävässään edesauttaa erilaisten eläinten hyvinvointiin liittyvien kannusteiden kehittämistä ja hyvinvoinnin esteiden poistamista kotieläinten elämän parantamiseksi, näin viran vaikuttavuus konkretisoituu myös kotieläintilojen arjessa ja tilatasolla. Eläinten hyvinvoinnin parantamisen kannalta on tärkeää, että myös tuottajat kokevat osaltaan saavansa siitä hyötyä.

Eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi käytännön tasolla on tärkeää, että valtuutettu toimii hyvässä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä eläinten omistajien ja alan yritysten kanssa. Valtuutetun tulee ottaa toiminnassaan huomioon, että sääntelytaso vaihtelee merkittävästi eri puolella maailmaa, myös Euroopan sisämarkkinan sisällä. Eläinten hyvinvoinnin ohjausjärjestelmiä on syytä kehittää siten, että suomalaisten kulutusvalinnat voivat tulevaisuudessa tukea yhä paremmin pyrkimyksiä korkeampaan tuotantoeläinten hyvinvointiin.

Eläinasiavaltuutetun virkaan liittyvien tehtävien hoitaminen edellyttää pitkäjännitteisyyttä ja siihen liittyvä verkostoituminen vie aikaa. Tästä syystä on perusteltua, että virka perustetaan vakinaisena. Uuden eläinten

hyvinvointilain voimaan astumista seuraavien asetusmuutosten laatimisessa ja kommentoinnissa tarvitaan myös eläinasiavaltuutetun hankkimaa tieteellistä tutkimustietoa.

23.3.2023

Neuvottelukunnan puolesta

Olli Ruoho

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan puheenjohtaja

Eriävän mielipiteen kannanottoon jättivät

Leena Suojala, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry (varsinainen jäsen)

Jonas Laxåback, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f. (varsinainen jäsen)

Johanna Korpela, Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry (varajäsen)

Emme MTK:n, SLC:n ja Fifurin osalta kannata eläinasiavaltuutetun viran vakinaistamista. Perusteluina neuvottelukunnallekin esiin tuomamme asiat liittyen eläinsuojeluasiamiehen eri sidosryhmien kanssa käymän vuoropuhelun yksipuolisuuteen ja epäilyyn asiamiehen riippumattomuudesta. Kotieläintuottajat ovat olleet pettyneitä tilanteeseen ja kokevat ettei heidän viestiään ole kuultu. Eläinsuojeluasiamies nähdään vahvasti vain eläinsuojelujärjestöjen työkaluna. Myös keskustelu on muuttunut entistä polarisoituneemmaksi, emmekä näe sitä hyvänä kehityksenä.